

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
 ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОДАТКОВОЇ СЛУЖБИ В ЧЕРКАСЬКІЙ ОБЛАСТІ
 УПРАВЛІННЯ ПІВНІЧНОГО ОФІСУ ДЕРЖАВНОЇ АУДИТОРСЬКОЇ СЛУЖБИ
 В ЧЕРКАСЬКІЙ ОБЛАСТІ
 ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ
 ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
 ДЕПАРТАМЕНТ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ
 ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
 ДЕПАРТАМЕНТ ФІНАНСОВОЇ ПОЛІТИКИ ЧЕРКАСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
 ДЕПАРТАМЕНТ БЮДЖЕТНОЇ ПОЛІТИКИ ЧЕРКАСЬКОГО МІСЬКВИКОНКОМУ
 ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ ТА ГУМАНІТАРНОЇ ПОЛІТИКИ ЧЕРКАСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
 ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
 ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЦЕНТР ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ В ЧЕРКАСЬКІЙ ОБЛАСТІ
 ЧЕРКАСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ТЕХНОЛОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
 КЛАСИЧНИЙ ПРИВАТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ, М. ЗАПОРІЖЖЯ
 ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
 ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ, М. ХАРКІВ
 ДОНЕЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ, М. МАРІУПОЛЬ
 ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ, М. ХЕРСОН
 БАЛТІЙСЬКА МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ, М. РИГА, ЛАТВІЯ
 ЧЕНСТОХОВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ, М. ЧЕНСТОХОВА, ПОЛЬЩА
 УНІВЕРСИТЕТ КИРИЛА І МЕФОДІЯ В М.СКОПЬЕ, ПІВНІЧНА МАКЕДОНІЯ
 КАРЛОВ УНІВЕРСИТЕТ, М. ПРАГА, ЧЕХІЯ

«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ»

*Матеріали XVIII міжнародної науково-практичної конференції
 молодих вчених, аспірантів і студентів*

27 листопада 2021 року

Черкаси, ЧДТУ, 2021

УДК 336 (477) (063)

А 43

Актуальні проблеми фінансової системи України [Електронний ресурс]: матеріали XVIII міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених, аспірантів і студентів: Черкаський державний технологічний університет, 27 листопада 2021 року. Черкаси, 2021. 195 с.

Основною метою конференції є вирішення актуальних проблем та вдосконалення фінансової системи України, грошово-кредитних механізмів регулювання економіки, управління фінансово-економічним потенціалом суб'єктів господарювання, розвитку банківської системи та інших актуальних проблем економічної науки.

Подані матеріали містять методологічні та методичні підходи, що можуть заслуговувати на увагу широкого кола фахівців.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Голова організаційного комітету: *Григор О.О.* – д.політ.н., професор, ректор Черкаського державного технологічного університету, м.Черкаси.

Заступник голови: *Демиденко В.В.* – к.е.н., доцент, декан факультету економіки та управління Черкаського державного технологічного університету, м.Черкаси.

Члени оргкомітету:

Гончаренко І.Г. – д.н.держ упр., професор, завідувач кафедри фінансів Черкаського державного технологічного університету, м.Черкаси.

Березіна О.Ю. – к.е.н., професор, професор кафедри фінансів Черкаського державного технологічного університету, м.Черкаси.

Петкова Л.О. – д.е.н., професор, завідувач кафедри міжнародної економіки та бізнесу Черкаського державного технологічного університету, м.Черкаси.

Манн Р.В. – д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки та управління Черкаського державного технологічного університету, м.Черкаси.

Покаатева О.В. – д.е.н., професор, проректор Класичного приватного університету, м. Запоріжжя.

Балуєва О.В. – д.е.н., професор, проректор з наукової роботи Донецького державного університету управління, м. Маріуполь.

Сідельникова Л.П. – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету, м. Херсон.

Лебідь О.В. – к.е.н., доцент, доцент кафедри міжнародного бізнесу та економічного аналізу Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця, м.Харків.

Бережна Л.В. – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів Черкаського державного технологічного університету, м.Черкаси.

Dorota Jelonek, – PhD, Czestochowa University of Technology, Department of Management (Czestochowa, Poland).

Wadim Strielkowski – Ph.D., associate professor at Charles University, Prague, Institute of Economic Studies, Faculty of Social Sciences Charles University in Prague, Prague (Czech Republic), University of Cambridge, Cambridge Judge Business School.

Голова секретаріату: *Шевченко Анна Михайлівна* – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів Черкаського державного технологічного університету, м.Черкаси.

Організаційний комітет вважає за доцільне повідомити, що не всі положення і висновки окремих авторів є безперечними. Разом з тим, вважаємо можливим їх публікацію з метою обговорення.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. Питання розвитку фінансової науки

Говрас О.О. Фінансовий потенціал розвитку підприємства в умовах глобалізації	3
Ковальчук Н.О. Наукові підходи до визначення поняття «антикризове фінансове управління»	7
Краснова І.В., Шевалдіна В.Г. Еволюція теорій фінансових ринків	9

СЕКЦІЯ 2. Проблеми податкової, інвестиційної, бюджетної політики в Україні та шляхи її вдосконалення

Горлач А.С. Ринок «зелених» облігацій: зарубіжний та вітчизняний досвід	14
Карманикова І.Ю. Проблеми бюджетної політики в Україні та шляхи подолання	17
Лещенко М.М., Пасенко В.М. Рейтингова оцінка інвестиційного клімату в Україні	20
Нагорний Д.О. Напрями забезпечення диверсифікації експортного потенціалу України	23

СЕКЦІЯ 3. Фінансова підтримка розвитку підприємницького сектору в Україні в реаліях сьогодення

Говрас О.О. Методи зниження витрат на виробництво продукції	28
Денисенко Я.С. Організаційно-правове забезпечення державної підтримки малого та середнього бізнесу в Україні	32
Лихоманова А.П. Оцінка контролінгу фінансових ризиків на підприємстві	35
Ломако Є.П. Фактори, що впливають на фінансовий стан малих підприємств	37
Судакова О.І., Лазебна А.А., Бардадим М.О. Особливості фінансової підтримки державою малого бізнесу в умовах пандемії COVID-19	41
Судакова О.І., Мальцев С.В., Данов М.С. Актуальні питання діяльності суб'єктів господарювання в умовах пандемії COVID-19	43
Тохтамиш Т.О. Стандартизація сільськогосподарської продукції як важливий аспект її виходу на міжнародний ринок	45

СЕКЦІЯ 4. Фінансові ринки, фінансові посередники

Alekseyenko L., Tulai O., Kalashnikov G. Reformation of capital markets in the context of the best international practices	49
Башинська А.В. Розвиток фінансового посередництва в Україні	51
Гончаренко А. С. Банківська конкуренція на кредитному ринку України	55
Збаразька Д.Ю. Перспективи розвитку накопичувального пенсійного забезпечення	58

Лопушанська Т.П. Валютний ринок України: сучасний стан та перспективи його розвитку	60
Орел А.О. Перспектива реформування пенсійної системи України	64
Сисоєнко І.А., Карлюка Д.О., Продан В.М. Аналіз діяльності з управління активами недержавних пенсійних фондів	67

СЕКЦІЯ 5. Інновації та сучасні фінансові технології

Алексєєнко М.Д. Інноваційні послуги: теоретико-прикладні аспекти	70
Афанасьєв В.О. Роль інформаційних технологій у формуванні інновацій	72
Бойко С.О. Блокчейн-технології як інструмент безготівкового роздрібного бізнесу банків	74
Гелеверя В.В. Інноваційні технології забезпечення банківської безпеки в Україні	77
Журавський Р.В., Колісник А.Г. Інвестиції та інвестиційне забезпечення в системі розвитку агросектору України: теорія та практика	80
Новосад Л.М. Сучасні тенденції інноваційного розвитку країн світу в умовах глобалізації	84
Осадченко І.О. Фінансове забезпечення енергетичного переходу в Україні	87
Панасюк Ю.Ю. Інноваційні фінансові технології: розвиток і типізація	90
Токар М.О. Цифрові технології на ринку платіжних послуг в Україні	93

СЕКЦІЯ 6. Питання менеджменту і маркетингу у фінансовому секторі

Ахтоян А.Н., Клічук Б.Р. Напрямки оновлення маркетингових інструментів в ритейлі	97
Баланюк А.В. Розробка і організація рекламної компанії підприємства	100
Богуславська С.І. Корпоративні моделі та інструменти управління фінансовими установами в умовах сьогодення	102
Войцешук В.В. Управління виробничою діяльністю та оцінка ефективності	104
Горбань О.В. Конкурентні переваги, як основа забезпечення конкурентоспроможності підприємства	107
Гордополова Н.В., Садченко М.А. Проектний менеджмент в некомерційному секторі	110
Давиденко Д.В. Стратегії збутової діяльності підприємства: види та принципи формування	112
Івахов Ю.В. Розробка і організація системи маркетингових досліджень	116
Лебединський А.А., Гончарова О.В. Сучасні маркетингові стратегії підприємства	119
Носок Т.А. Шляхи підвищення конкурентоспроможності продукції та розробка ринкової стратегії	121

Пилипчук В.А., Ходацька В.В. Інструменти проектного менеджменту, проблеми їх впровадження	124
Погибляцька І.Д. Аналіз поведінки споживачів у мережі Інтернет	127
Трушина О.В. Організація маркетингової діяльності підприємства	129

СЕКЦІЯ 7. Актуальні питання розвитку банківської системи та забезпечення її фінансової стабільності

Бережна Л.В. Нова реальність банківського сектору	133
Збаразька Д.Ю. Оптимізація структури грошової маси в Україні	136
Кривенко Ю.Ю. Прибутковість банківської діяльності АТ КБ «Приватбанк»	139
Настенко О.Р. Аналіз кредитної діяльності ПУАТ «КБ «АКОРДБАНК» у 2018-2020 роках	142
Олексієнко Я.В. Стрес-тестування банківської системи України	146
Пріхно І.М. Вплив монетизації економіки на грошовий обіг в Україні	149
Скаржинець В.І. Моніторинг кредитних операцій банків України	152
Степанець В.С. Перехідний банк як інструмент врегулювання неплатоспроможних банків	155
Чеснок М.В. Моніторинг кредитного ринку України	158

СЕКЦІЯ 9. Страхування в Україні: стан та тенденції розвитку

Дудченко Н.В. Зміни законодавства у сфері страхування	163
Коваленко Д.Ю. Перспективи розвитку страхового ринку України	165
Шевченко Є.В. Перспективи страхування ризиків у сфері індустрії гостинності України	168

СЕКЦІЯ 10. Трансформація фінансового сектору під впливом світової пандемії COVID-19

Бережна Д.А. Фінансова система України: оцінка стану, рівня стресу та ризиків в умовах пандемії COVID-19	171
Березіна О.Ю. Глобальні тенденції впливу пандемії COVID-19 на банківський сектор	174
Гончаренко І.Г., Гончаренко Ю.О. Реалії міжнародного податкового регулювання в умовах пандемії	176
Лісничий М.О. Якість та безпечність фіточаїв в умовах поширення COVID-19	178
Панченко Н.В. Вплив COVID-19 на економіку і суспільство країни	182
Степаненко Н.І. Зміни в законодавстві, спрямовані на стимулювання кредитної діяльності у період COVID-19	185
Chuban' V.S., Krichker O.Yu. Ways of overcoming poverty in Ukraine	189

*XVIII міжнародна науково-практична конференція
молодих вчених, аспірантів і студентів
«Актуальні проблеми фінансової системи України»*

Наукове електронне видання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

МАТЕРІАЛИ XVIII МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
МОЛОДИХ ВЧЕНИХ, АСПІРАНТІВ І СТУДЕНТІВ

27 листопада 2021 року

В авторській редакції

Гарн. Times New Roman. Обл.-вид. арк. 9,8.

Черкаський державний технологічний університет
Свідоцтво про державну реєстрацію ДК № 896 від 16.04.2002 р.
бульвар Шевченка, 460, м. Черкаси, 18006.

Кафедра фінансів ЧДТУ finance@chdtu.edu.ua

Бюджетна система України характеризується безліччю можливостей та перспективних напрямків її вдосконалення. Незважаючи на те, що поки що фінансовий потенціал бюджетної системи України, доходи громадян та держави суттєво обмежені, а зведений бюджет нашої держави значно менший за обсягом від бюджетів окремих європейських країн, які є за територією меншими за нашу державу, проте в Україні прихований величезний потенціал, який можна розвинути шляхом подолання актуальних перешкод та впевненого руху до зазначених цілей розвитку бюджетної системи України.

Бюджетна політика повинна визначатися на довгострокову перспективу і бути спрямована на зміцнення макроекономічної стабільності та забезпечення бюджетної стійкості. Макроекономічна стабільність стане реальністю для України, якщо уряд буде використовувати досвід провідних світових держав. Адже це узагальнений досвід країн СНД і Центральної Європи. Пріоритетом бюджетної політики України на найближчі роки в сфері економіки повинна бути фінансова підтримка масштабних економічних перетворень, спрямованих на формування нової моделі економічного зростання. Кінцева мета перетворень - забезпечення Україною гідного місця серед країн СНД, Євросоюзу. При цьому Україна може стати володарем прав на передові технології в ряді секторів економіки

Література:

1. De Haan, J., and E. Sturm (1997), "Political and Economic Determinants of OECD Budget Deficits and Government Expenditures: A Reinvestigation", *European Journal of Political Economy*, 13, pp. 739-750.
2. Harrison D and Davidson K (2019) 'Worry About Debt? Not So Fast, Some Economists Say', *The Wall Street Journal*, 17 Feb.
3. Richardson D (2011a) Surplus Fetish: The political economy of the surplus, deficit and debt Policy Brief No. 26.
4. Зведений бюджет України (2019) URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/finance/budget/cons/> (дата звернення 16.11.2021).
5. Міністерство Фінансів України. URL: <https://minfin.com.ua/ua/>

УДК 330.3

Лещенко М.М. – к.е.н., доцент
Пасенко В.М. – к.е.н., доцент

Черкаський державний технологічний університет

РЕЙТИНГОВА ОЦІНКА ІНВЕСТИЦІЙНОГО КЛІМАТУ В УКРАЇНІ

Процес оцінки і прогнозування інвестиційної привабливості передбачає дослідження складових економічного середовища, таких, як

загальноекономічний стан, демографічна характеристика, рівень розвитку ринкових відносин і комерційної інфраструктури, ступінь безпеки інвестиційної діяльності. В ході оцінки інвестиційного клімату інвестори часто звертають увагу на рейтингові показники національної економіки за рядом відомих індексів, що розраховуються авторитетними рейтинговими агентствами.

Найвідомішими з тих рейтингів, що відображають рівень інвестиційної привабливості національних економік прийнято вважати такі, як: «Doing Business» від експертів Світового банку, індекс привабливості країн від «The European House – Ambrosetti», індекс довіри від «AT Kearney», індекс економічної свободи від «Wall Street Journal і Heritage Foundation», індекс інвестиційної привабливості International Business Compass від компанії «BDO». В ході складання рейтингів збираються вихідні дані, необхідні для розрахунку результатів, наприклад: дані по окремим респондентам по будь-яким показником, статистичні дані в натуральних величинах, оцінки експертів.

Так, Згідно оцінок рейтингу «Doing Business», Україна значно покращила власні позиції за індикаторами ділового середовища за підсумками 2020 р., а саме – перемістилась на сім позицій вгору, зайнявши 64 місце серед 190 [1]. Варто відзначити, що це найвищий показник України в даному рейтингу за останні роки. (рис. 2.4). Позиції України вважалися світовою спільною не самими найкращими, найнижчі показники зафіксовані у 2012 році – 152 позиція серед включених до переліку 183 держав, а лише після 2015 р. нашої країні вдалося потрапити по першій сотні країн у загальному рейтингу. Порівнюючи з показниками 2019 р. (71 позиція серед 190 країн) Україна значно зміцнила власні позиції.

В цілому, даний рейтинг включає в себе аналіз ділового середовища за такими показниками, як: отримання дозволів на будівництво – за показниками 2020 р. Україні опинилась на 20 місці у загальному рейтингу, в порівнянні зі 30 місцем у 2019 році; підключення до електромереж – за показниками 2020 р. Україні опинилась на 128 місці у загальному рейтингу, в порівнянні зі 135 місцем у 2019 році; реєстрація власності – за показниками 2020 р. Україні опинилась на 63 місці у загальному рейтингу, в порівнянні з 60 місцем у 2019 році; захист міноритарних інвесторів – за показниками 2020 р. Україні опинилась на 45 місці у загальному рейтингу, в порівнянні з 72 місцем у 2019 році; міжнародна торгівля – за показниками 2020 р. Україні опинилась на 74 місці у загальному рейтингу, в порівнянні з 78 місцем у 2019 році; отримання кредитів – за показниками 2020 р. Україні опинилась на 37 місці у загальному рейтингу, в порівнянні з 32 місцем у 2019 році; реєстрація бізнесу – за показниками 2020 р. Україні опинилась на 61 місці у загальному рейтингу, в порівнянні з 56 місцем у 2019 році; забезпечення виконання контрактів – за показниками 2020 р. Україні опинилась на 63 місці у загальному рейтингу, в порівнянні з 57 місцем у 2019 році; оподаткування – за показниками 2020 р. Україні опинилась на 65 місці у загальному рейтингу, в порівнянні з 54 місцем у 2019 році; вирішення питань неплатоспроможності – за показниками 2020 р. Україні опинилась на 146 місці у загальному рейтингу, в

порівнянні з 145 місцем у 2019 році [1].

Індекс довіри іноземних інвесторів за оцінками консалтингової компанії «A.T. Kearney» складається на основі опитувань 300 компаній з оборотом від 1 млрд. дол. США, причому на ці корпорації припадає 75 % глобального потоку прямих іноземних інвестицій. Індекс не враховує фактично зроблені інвестиції, а лише оцінює майбутні наміри інвесторів вкласти кошти в проекти в інших країнах світу. Рейтинг відображає перспективи іноземних вкладень. В Європі середній показник за 2020 рік склав 1,84 індексних балів. Найвище значення було 2,15 індексних балів (Німеччина), найменше – 1,65 індексних балів (Норвегія). Україна не потрапляє до числа країн для яких розраховується індекс [2].

Глобальний індекс інвестиційної привабливості за дослідженням BDO International Business Compass (IBC) – оцінює привабливість країн світу для бізнесу у вигляді єдиного індексу, що поєднує загальний статус соціального та ділового розвитку різних країн та регіонів. Україна за рік піднялася на 3 позиції і займає 131 місце в рейтингу інвестиційної привабливості країн світу BDO International Business Compass (IBC) за 2018 рік. Також за даними дослідження Україна посіла 82 місце у рейтингу індексу використання ресурсів [3].

Додатковою оцінкою інвестиційної привабливості може також слугувати Індекс економічної свободи (англ. The Index of Economic Freedom) – показник, який щорічно розраховується Wall Street Journal і Heritage Foundation для більшості країн світу з 1995 року. За результатами 2020 року Україна опинилася в групі країн з низькими показниками економічної свободи. Оцінка економічної свободи України складає 56,2, що робить її економіку 127-ю за рейтингом 2020 року. Його загальний бал збільшився на 1,3 бали, головним чином через збільшення показника податкового навантаження. Україна посідає останнє місце серед 45 країн європейського регіону, і її загальний бал нижчий за регіональний та світовий показники [4].

Таким чином, показники інвестиційної привабливості України є доволі мінливими, але в загальному ще не достатньо високими при привабленні іноземних інвесторів. Саме тому є потреба у вдосконаленні вказаних напрямів інвестиційної привабливості.

Література:

1. DOINGBUSINESS. Measuring Business Regulations. World Bank Group. URL: <https://www.doingbusiness.org/en/doingbusiness>
2. The FDI Confidence Index. A.T. Kearney URL: https://ru.theglobaleconomy.com/rankings/fdi_confidence_index/
3. International Business Compass. Update and Subject Focus: Energy and resource consumption URL: https://www.bdo.gr/getattachment/%CE%9D%CE%B5%CE%B1/2018/BDO-International-Business-Compass-2018/BDO_IBC_2018_EN_20180524_v4.pdf.aspx?lang=el-GR